

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2   จำนวน 1 ชั่วโมง (ชั่วโมงที่ 11)

โดย

นางสุนีย์ อุดลพงศ์พันธ์

ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

เขตสวนหลวง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต 2

บทเรียนสำเร็จรูป

หน่วยย่อยที่ 7

เรื่อง

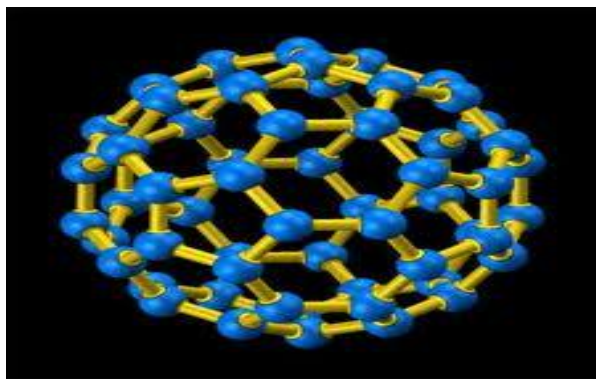
โมเลกุลของสาร

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 ชั่วโมง (ชั่วโมงที่ 11)

โดย

นางสุนีย์ อุดลพงศ์พันธ์

ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

เขตสวนหลวง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

คำนำ

บทเรียนสำเร็จรูปชุดนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนประกอบการแก้ไข ปัญหาการเรียนรู้ ในสาระการเรียนรู้หน่วยที่ 4 เรื่อง สารและการเปลี่ยนแปลง ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่ง โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมิได้ ยึดแบบเรียนจากสำนักพิมพ์ใด มาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งบทเรียนสำเร็จรูปชุด นี้มีสาระการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ที่เป็นระบบ โดยเรียนรู้จากง่ายไปยาก แต่ละเล่ม มีเนื้อหาที่ สอดคล้องและต่อเนื่องกัน นักเรียนจะค้นพบความรู้ด้วยตนเอง เกิดทักษะกระบวนการคิดอย่าง เป็นลำดับขั้นและต่อเนื่อง สามารถเข้าใจในเนื้อหาสาระได้อย่างถูกต้อง ครอบคลุม

บทเรียนสำเร็จรูปชุดนี้ มีทั้งหมด 8 เล่ม จัดทำเล่มละ 1 เรื่อง ซึ่งนอกจากสาระการเรียนรู้ จะครบตามหลักสูตรที่กำหนดแล้ว ผู้เขียนยังเพิ่มสาระที่มีความเกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรู้และ ความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น อีกทั้งยังเป็นการทบทวนความรู้เดิม เพื่อเป็นการเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานมากขึ้น ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายทุกแผนการเรียนได้เป็นอย่างดี ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทเรียนสำเร็จรูป ชุดนี้ จะมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติมหรือทบทวนความรู้ได้ด้วยตนเอง ช่วยแบ่งเบาภาระครูผู้สอน สามารถใช้เป็นเครื่องมือ กระตุ้นและนำทางให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ตามความสามารถ และความสนใจรวมถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

(นางสุนีย์ อกุลพงศ์พันธุ์)

19 / มีนาคม / 2551

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจง	ก
คำแนะนำสำหรับครู	ข
คำแนะนำสำหรับนักเรียน	ง
จุดประสงค์การเรียนรู้	จ
แบบฝึกหัดก่อนเรียนชุดที่ 7 เรื่อง โมเลกุลของสาร	ฉ
เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียน	ช
โมเลกุลของสาร	1
คำถามสรุปสาระสำคัญ	5
แนวคำตอบ	6
แบบฝึกหัดหลังเรียนชุดที่ 7 เรื่อง โมเลกุลของสาร	7
เฉลยแบบฝึกหัดหลังเรียน	8
เฉลยคำตอบอย่างละเอียด	9
บรรณานุกรม	10

คำชี้แจง

บทเรียนสำเร็จรูปแบบเรียนรู้ด้วยตนเองเล่มนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเอกสารประกอบการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สารและการเปลี่ยนแปลง บทเรียนสำเร็จรูปที่จัดทำขึ้นนี้ได้กำหนดสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตามมาตรฐานช่วงชั้นของหลักสูตร ในสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผู้เรียนสามารถศึกษาสาระการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ซึ่งมีการเสริมแรงแก่ผู้เรียนเป็นระยะๆ โดยการเฉลยคำตอบให้ทันที สาระการเรียนรู้ในหน่วยนี้ จัดแบ่งออกเป็นเรื่องย่อยๆ โดยเสนอสาระการเรียนรู้ทีละน้อย มีคำถามให้ผู้เรียนคิด ทำกิจกรรม หรือตอบ แล้วเฉลยคำตอบได้ทันที ผู้เรียนจะสามารถรับรู้ได้ด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล

คำแนะนำสำหรับครู

1. ครูควรศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ของหลักสูตร ให้ละเอียดครบถ้วน
2. ครูแนะนำให้นักเรียน ทราบว่าก่อนศึกษาสาระการเรียนรู้ของบทเรียนสำเร็จรูปด้วยตนเอง ควรทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) และเมื่อศึกษาครบทุกเล่ม (8 เล่ม) แล้ว ครูควรให้เวลานักเรียนเพื่อทบทวนเนื้อหาสาระตั้งแต่เล่ม 1 ถึง เล่ม 8 อีกครั้ง แล้วจึงทดสอบด้วยแบบทดสอบหลังเรียน (Post – test)
3. บทเรียนสำเร็จรูปชุดนี้เหมาะกับนักเรียนที่มีความพร้อมสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นรายบุคคลแต่ถ้ามีนักเรียนที่เรียนรู้ช้าเนื่องจากนักเรียนมีความบกพร่องในทักษะการอ่าน แนะนำให้ครูผู้สอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปด้วยวิธีเพื่อนสอนเพื่อน อาจจะจับคู่ระหว่างเด็กที่เรียนรู้เร็ว (เรียนเก่ง) กับเด็กที่เรียนรู้ช้า (เด็กอ่อน) และเด็กที่เรียนรู้ระดับปานกลาง จับคู่กันเอง แล้วศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปไปพร้อมๆกัน แต่ถ้าในบางห้องมีเด็กที่เรียนรู้ช้าจำนวนมาก อาจจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิธีเพื่อนสอนเพื่อนแบบกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยมีสัดส่วน เด็กเรียนรู้เร็ว 1 คน เด็กเรียนรู้ระดับปานกลาง 1 คน และเด็กที่เรียนรู้ช้า 2 คน แล้วศึกษาพร้อมๆกัน ซึ่งทั้ง 2 วิธี ต้องคำนึงถึงความพอใจและสมัครใจของนักเรียนเป็นสำคัญ

4. การศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปชุดนี้มีทั้งหมด 8 เล่ม แต่ละเล่มจะมีแบบฝึก อย่างละ 10 ข้อ ก่อนที่นักเรียนจะศึกษาในแต่ละเล่มครูควรให้นักเรียนทำแบบฝึกก่อนเรียน โดยให้นักเรียนศึกษาอย่างอิสระตรวจคำตอบได้จากเฉลย เมื่อศึกษาเนื้อหาสาระจบเล่มแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียนอีกครั้ง ตรวจคำตอบจากเฉลย เพื่อวัดความก้าวหน้าของการเรียนรู้ในแต่ละเล่มเป็นรายบุคคล โดยบันทึกคะแนนสอบทุกชุดและทุกครั้งในแบบประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง(รายบุคคล) ซึ่งนักเรียนจะทราบว่าตนเองมีความสามารถในการเรียนรู้มากขึ้นเพียงใด และสามารถกลับไปทบทวนเพิ่มเติมจากสิ่งที่ไม่รู้ไม่เข้าใจได้อีก ก็ครั้งก็ได้ตามความพอใจ ซึ่งการให้โอกาสในการเรียนรู้แบบนี้จะให้นักเรียนผ่านเกณฑ์ และผ่านจุดประสงค์ทุกจุดประสงค์ และเมื่อวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะสูงเพิ่มขึ้นแล้ว โอกาสที่จะพบนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ (ติด 0) จะลดน้อยลง หรืออาจไม่พบเลย

5. บทเรียนสำเร็จรูปชุดนี้ ครูสามารถนำไปสอนซ่อมเสริมกับ

- 5.1 นักเรียนที่เรียนรู้ช้า (มีความบกพร่องในทักษะการอ่าน)
- 5.2 นักเรียนที่ขาดความพร้อมในการเรียนรู้โดยเฉพาะการสอนแบบบรรยาย (เช่น ไม่ตั้งใจเรียน , ขาดสมาธิ , ซอบคุด , ซอบเล่นขณะที่ครูสอน)
- 5.3 นักเรียนที่หยุดเรียนบ่อย (นักกีฬาโรงเรียน นักเรียนที่ป่วยบ่อย หรือเกิดอุบัติเหตุ) สามารถนำไปศึกษานอกเวลาหรือศึกษาที่บ้านได้
- 5.4 นักเรียนที่ย้ายมาเข้าเรียนใหม่ในระหว่างปีการศึกษา ซึ่งอาจจัดสาระการเรียนรู้ไม่ตรงกัน
- 5.5 ใช้สอนเสริมกับนักเรียนที่ต้องการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากบทเรียน

คำแนะนำการใช้สำหรับนักเรียน

1. รับผิดชอบประเมินและสรุปผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง (รายบุคคล) ทุกครั้งที่ใช้บทเรียนสำเร็จรูป และส่งคืนเมื่อใช้บทเรียนสำเร็จรูปเสร็จแล้ว

2. ทำแบบฝึกก่อนเรียน 10 ข้อ ลงในกระดาษคำตอบและตรวจคำตอบแบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน ให้ตรงกับบทเรียนสำเร็จรูปแต่ละหน่วยย่อยที่นักเรียนศึกษาและตรวจคำตอบจากเฉลยรวมคะแนนและกรอกลงในชุดแบบประเมินและสรุปผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง (รายบุคคล)

3. ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้และรายละเอียดของเนื้อหาในบทเรียนสำเร็จรูปแต่ละหน่วยย่อย โดยเริ่มศึกษาจากหน่วยย่อยที่ 1

5. ทำแบบฝึกหลังเรียนจำนวน 10 ข้อ ลงในกระดาษคำตอบและตรวจคำตอบแบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียนแผ่นเดิมสรุปคะแนนที่ได้และกรอกคะแนนลงในชุดแบบประเมินและสรุปผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง (รายบุคคล)

4. เมื่อศึกษาเนื้อหาในหน่วยย่อยแล้วทบทวนความรู้โดยตอบคำถามสรุปสาระสำคัญท้ายเรื่องลงในสมุดประจำวิชาของนักเรียน ตรวจคำตอบจากแนวคำตอบหน้าถัดไป รวมและสรุปคะแนนที่ได้ลงในสมุด

6. นักเรียนสามารถประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเองได้จากคะแนนก่อนและหลังทำแบบฝึกหัด

7. นักเรียนควรมีความซื่อสัตย์ในการใช้บทเรียนสำเร็จรูป ไม่ควรเปิดเฉลยก่อนตอบคำถามสรุปสาระสำคัญ แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียนรวมถึงแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วย

8. เก็บเอกสารบทเรียนสำเร็จรูป เข้าแฟ้มให้เรียบร้อย และเริ่มศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป เล่มใหม่ตามลำดับ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนศึกษาเรื่อง โมเลกุลของสาร นักเรียนสามารถ

1. สามารถบอกและอธิบายความหมายของ
โมเลกุลได้

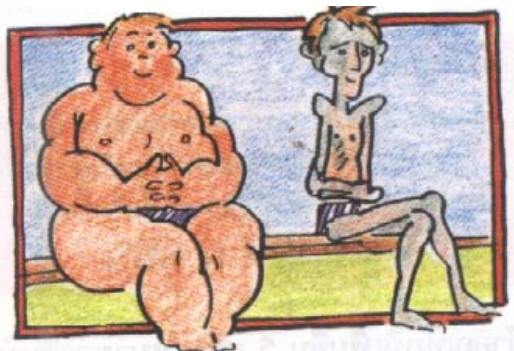
2. บอกความแตกต่าง และยกตัวอย่างของธาตุ
โมเลกุลของธาตุ และ โมเลกุลของสารประกอบ
ได้

บทเรียนสำเร็จรูป

หน่วยย่อยที่ 7 เรื่อง โมเลกุลของสาร

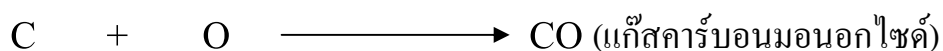
รายวิชา ว22101 วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เวลา 1 ชั่วโมง

โมเลกุลของสาร

โดยปกติ ธาตุ มักจะไม่ชอบอยู่อย่างเป็นอะตอมอิสระหรืออะตอมเดี่ยวๆ มักจะชอบรวมกันกับอะตอมของธาตุชนิดอื่นๆ หรือรวมกับอะตอมของธาตุชนิดเดียวกัน กลายเป็นสถานะของ โมเลกุล เรียกว่า โมเลกุลของสาร เช่น การรวมกันของอะตอมของธาตุต่างชนิดกัน 2 อะตอมหรือมากกว่า 2 อะตอมขึ้นไปเป็น โมเลกุลของสารประกอบ เช่น

อะตอมของธาตุ C (คาร์บอน) รวมกับ อะตอมของธาตุ O (ออกซิเจน) เป็น โมเลกุลของสารประกอบ CO (แก๊สคาร์บอนมอนอกไซด์)

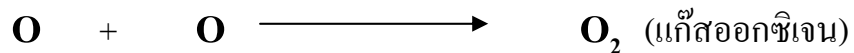
อะตอมของธาตุ Na (โซเดียม) รวมกับ อะตอมของธาตุ Cl (คลอรีน) เป็น โมเลกุลของสารประกอบ NaCl (โซเดียมคลอไรด์ เกลือแกง)

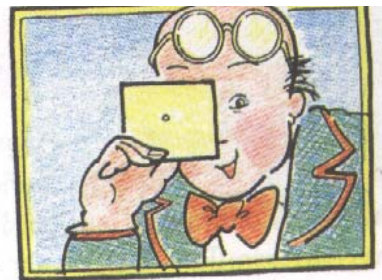
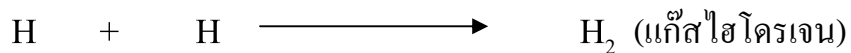

แต่ถ้าเป็นรวมตัวของอะตอมของธาตุชนิดเดียวกัน 2 อะตอมหรือมากกว่า 2 อะตอมขึ้นไป จะเป็น โมเลกุลของธาตุ เช่น

อะตอมของธาตุ O (ออกซิเจน) รวมกับ อะตอมของธาตุ O (ออกซิเจน) เป็นโมเลกุลของธาตุ ออกซิเจน ที่อยู่ในรูปของ O₂ (แก๊สออกซิเจน)

อะตอมของธาตุ H (ไฮโดรเจน) รวมกับ อะตอมของธาตุ H (ไฮโดรเจน) เป็น โมเลกุลของธาตุ ไฮโดรเจนที่อยู่ในรูปของ H₂ (แก๊สไฮโดรเจน)

โมเลกุล (molecule) คือ การรวมกันของ ธาตุชนิดเดียวกัน หรือ คนละชนิดตั้งแต่ 2 อะตอม หรือมากกว่า 2 อะตอมขึ้นไปซึ่งอาจ เป็น โมเลกุลของธาตุ หรือ เป็นโมเลกุลของสารประกอบ ก็ได้ เช่น

โมเลกุลของธาตุ ได้แก่ O₂ , O₃ , H₂ , N₂

โมเลกุลของสารประกอบ ได้แก่ CO , CO₂ , MgO , CCl₄

นักเรียนคงพอสรุปได้แล้วว่า โมเลกุล คืออะไร และ โมเลกุลของธาตุ ต่างจากโมเลกุลของสารประกอบ อย่างไร

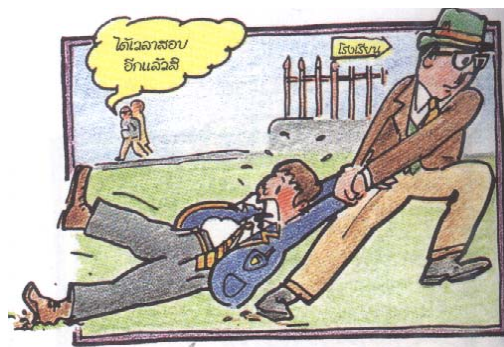

การรวมกันของอะตอมของธาตุต่างชนิดกัน กลายเป็นโมเลกุลของสารประกอบนั้น โมเลกุลของสารประกอบ 1 โมเลกุลอาจเกิดจากการรวมกันของอะตอมของธาตุหลายชนิดและหลายอะตอมก็ได้ เช่น

- 1 โมเลกุลของสารประกอบ CO_2 (แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์) เกิดจากการรวมกันของอะตอมของธาตุ 2 ชนิด คืออะตอมของธาตุ C 1 อะตอม กับ อะตอมของธาตุ O 2 อะตอม
- 2 โมเลกุลของสารประกอบ CO_2 (2CO_2) เกิดการรวมตัวกันของอะตอมของธาตุ 2 ชนิด มีอะตอมของธาตุ C 2 อะตอม กับอะตอมของธาตุ O 4 อะตอม
- 1 โมเลกุลของสารประกอบ CaCO_3 (แคลเซียมคาร์บอเนต) เกิดจากการรวมกันของอะตอมของธาตุ 3 ชนิด คือ อะตอมของธาตุ Ca 1 อะตอม กับ อะตอมของธาตุ C 1 อะตอม และ อะตอมของธาตุ O 3 อะตอม
- 2 โมเลกุลของสารประกอบ CaCO_3 (2CaCO_3) รวมกันของอะตอมของธาตุ 3 ชนิด มีอะตอมของธาตุ Ca 2 อะตอม อะตอมของธาตุ C 2 อะตอม และอะตอมของธาตุ O ทั้งหมด 6 อะตอม

พอเข้าใจกันชัดเจนขึ้นไหม

หมายเหตุ

ถ้า 1	โมเลกุลมักจะไม่นิยมเขียนเลข 1 ด้านหน้า
NaCl 1	โมเลกุล จะเขียน NaCl จะไม่เขียน 1NaCl หรือ
CaCO ₃ 1	โมเลกุล จะเขียน CaCO ₃ ,, 1CaCO ₃
แต่ถ้า มากกว่า 1	โมเลกุล ให้ใส่ตัวเลขตามจำนวนโมเลกุลไว้ด้านหน้า เช่น
NaCl 2	โมเลกุล จะเขียน 2NaCl หรือ
CaCO ₃ 3	โมเลกุล จะเขียน 3CaCO ₃

ลองมาทดสอบความเข้าใจกันหน่อย
ใหม่ (ง่ายนิดเดียวเอง)

ก่อนจะจบเรื่องโมเลกุลลองทบทวนความรู้ โดยตอบคำถามสรุปสาระสำคัญกันดูหน่อย
ว่าจะเข้าใจแค่ไหน

1. โมเลกุลของสาร หมายถึง (1 คะแนน).....

.....

2. โมเลกุลของธาตุ หมายถึง (1 คะแนน).....

.....

3. โมเลกุลของสารประกอบ หมายถึง (1 คะแนน) .....

.....

4. สารใดต่อไปนี้ เป็นอะตอมของธาตุ โมเลกุลของธาตุหรือ โมเลกุลของสารประกอบ
(5 คะแนน)

4.1 NaOH เป็น.....มี.....โมเลกุล/อะตอม มี.....ธาตุ

4.2 5HCl เป็น.....มี.....โมเลกุล/อะตอม มี.....ธาตุ

4.3 2O₂ เป็น.....มี.....โมเลกุล/อะตอม มี.....ธาตุ

4.4 Fe เป็น.....มี.....โมเลกุล/อะตอม มี.....ธาตุ

4.5 BaSO₄ เป็น.....มี.....โมเลกุล/อะตอม มี.....ธาตุ

5. จงยกตัวอย่างธาตุและสารประกอบที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันที่นักเรียนรู้จัก (2 คะแนน)

.....

.....

ตรวจคำตอบกันหน่อย ได้ ..... คะแนน

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

เฉลยแนวคำตอบ

1. โมเลกุลของสาร หมายถึง การรวมตัวของอะตอมของธาตุชนิดเดียวกัน หรือ ธาตุต่างชนิดกัน
2. อะตอม หรือมากกว่า 2 อะตอมขึ้นไป
2. โมเลกุลของธาตุ หมายถึง การรวมตัวกันของอะตอมของธาตุชนิดเดียวกัน 2 อะตอม หรือมากกว่า 2 อะตอมขึ้นไป
3. โมเลกุลของสารประกอบ หมายถึง การรวมตัวของอะตอมของธาตุต่างชนิดกัน 2 อะตอม หรือมากกว่า 2 อะตอมขึ้นไป
4. 4.1 NaOH เป็นโมเลกุลของสารประกอบ มี 1 โมเลกุล มี 3 ธาตุ
- 4.2 5HCl เป็นโมเลกุลของสารประกอบ มี 5 โมเลกุล มี 2 ธาตุ
- 4.3 $2O_2$ เป็นโมเลกุลของธาตุ มี 2 โมเลกุล มี 1 ธาตุ
- 4.4 Fe เป็นอะตอมของธาตุ มี 1 อะตอม มี 1 ธาตุ
- 4.5 $BaSO_4$ เป็นโมเลกุลของสารประกอบ มี 1 โมเลกุล มี 3 ธาตุ
5. สารประกอบ NaCl ใช้ปรุงอาหารรสเค็ม (เกลือ) , ธาตุเหล็ก Fe ใช้ก่อสร้างอาคาร

ได้ 10 คะแนน เยี่ยมมาก

ได้ 8-9 คะแนน เก่งมาก

ได้ 6-7 คะแนน พอใช้

ได้ 5 คะแนน หรือต่ำกว่า 5 คะแนน ต้องกลับไปทบทวนดูใหม่

งเลยละสิ ถ้ายังไม่เข้าใจกลับไปทบทวนดูใหม่

ถ้าเข้าใจดีแล้ว ลองทำแบบฝึกหัดหลังเรียนดูหน่อยนะ

🧠 นักเรียนลองทำแบบฝึกหัดหลังเรียนชุดที่ 7 เรื่อง โมเลกุลของสาร

จำนวน 10 ข้อ 60 ช่องเติม 60 คะแนน

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....ตอน.....

คำชี้แจง จากสัญลักษณ์ของสารที่กำหนดให้ 10 ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ตรงกับข้อที่กำหนดว่า สารใดต่อไปนี้เป็น ธาตุ โมเลกุลของธาตุ หรือโมเลกุลของสารประกอบ หลังจากนั้นแจกแจงว่าถ้าเป็น โมเลกุลของธาตุ หรือโมเลกุลของสารประกอบ ประกอบด้วยกี่โมเลกุล มีอะไบบ้าง อย่างละกี่อะตอม ดัง ตัวอย่าง

สาร	ธาตุ	โมเลกุล ของธาตุ	โมเลกุลของ สารประกอบ	ก๊โมเลกุล	ธาตุก๊ชนิด	อะไบบ้าง อย่างละก๊ อะตอม
3CaCO_3			✓	3	3	Ca = 3 C = 3 O = 9

สาร	ธาตุ	โมเลกุล ของธาตุ	โมเลกุลของ สารประกอบ	ก๊โมเลกุล	ธาตุก๊ชนิด	อะไบบ้างอย่าง ละก๊อะตอม
1. H_2O						
2. He						
3. $3\text{Li}_2\text{O}$						
4. H_2						
5. CuSO_4						
6. CCl_4						
7. Ca						
8. KMnO_4						
9. 5O_2						
10. NaOH						

นักเรียนเข้าใจมากขึ้นแค่ไหน และทำได้ถูกก๊ข้อคะ 60 ช่อง เติม 60 คะแนน ตรวจ

คำตอบได้จากเฉลย ถ้าข้อใดผิดแก้ไขให้ถูกต้อง

ตรวจคำตอบ ถูก.....ช่องเติม

ผิด.....ช่องเติม

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

ทำได้ถูกต้อง.....ช่องเติม

หารด้วย 6 เท่ากับ.....คะแนน

อย่าลืม !! บันทึก และสรุปผลคะแนนลงในแบบประเมินและสรุปผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง (รายบุคคล) ทุกครั้ง

เฉลยแบบฝึกหัดหลังเรียน เรื่อง โมเลกุลของสาร

สาร	ธาตุ	โมเลกุล ของธาตุ	โมเลกุลของ สารประกอบ	จำนวน โมเลกุล	จำนวน ธาตุ	สรุปจำนวนอะตอม ของธาตุ	
1. H ₂ O			✓	1	2	H = 2 O = 1	7 คะแนน
2. He	✓						1 คะแนน
3. 3Li ₂ O			✓	3	2	Li = 6 O = 3	7 คะแนน
4. H ₂		✓		1	1	H = 2	5 คะแนน
5. CuSO ₄			✓	1	3	Cu = 1 S = 1 O = 4	9 คะแนน
6. CCl ₄			✓	1	2	C = 1 Cl = 4	7 คะแนน
7. Ca	✓						1 คะแนน
8. KMnO ₄			✓	1	3	K = 1 Mn = 1 O = 4	9 คะแนน
9. 5O ₂		✓		5	1	O = 10	5 คะแนน
10. NaOH			✓	1	3	Na = 1 O = 1 H = 1	9 คะแนน

ถ้าได้ 55 คะแนนขึ้นไป นักเรียนเยี่ยมมาก

ถ้าได้ 49 – 54 คะแนน นักเรียนเก่งมาก

ถ้าได้ 40 – 48 คะแนน นักเรียนเก่ง

ถ้าได้ 36 – 47 คะแนน นักเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้

ถ้าได้ต่ำกว่า 35 คะแนน นักเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ ต้องอ่านบททวนคู่มือ

เฉลยคำตอบอย่างละเอียด

1. อะตอมของ H 2 อะตอมไปรวมกับอะตอมของ O 1 อะตอม จึงเป็นโมเลกุลของน้ำ 1 โมเลกุล
2. He เป็นธาตุและอยู่อย่างโดดเดี่ยวไม่ไปรวมกับอะตอมอื่น
3. อะตอมของ Li 2 อะตอมไปรวมกับอะตอมของ O 1 อะตอมจึงเป็น 1 โมเลกุลของสารประกอบ Li_2O และมีเลข 3 อยู่ด้านหน้า $3\text{Li}_2\text{O}$ หมายความว่า มี 3 โมเลกุล
4. H มี 2 อะตอมมาจับกัน จึงเป็นโมเลกุลของธาตุเพราะธาตุชนิดเดียวกันจับกันเอง
5. อะตอมของ Cu 1 อะตอม มารวมตัวจับกับอะตอมของ S 1 อะตอม และอะตอมของ O 4 อะตอม จึงเป็นโมเลกุลของสารประกอบ CuSO_4 1 โมเลกุล
6. อะตอมของ C 1 อะตอม มาจับกับอะตอมของ Cl 4 อะตอม จึงเป็นโมเลกุลของสารประกอบ CCl_4 1 โมเลกุล
7. Ca เป็นธาตุและอยู่อย่างโดดเดี่ยวและไม่ไปจับกับอะตอมของธาตุชนิดเดียวกันหรือธาตุอื่น
8. อะตอมของธาตุ K 1 อะตอม ไปจับกับอะตอมของธาตุ Mn 1 อะตอม และธาตุ O 4 อะตอม จึงเป็นโมเลกุลของสารประกอบ KMnO_4
9. อะตอมของธาตุ O จับกันเอง 2 อะตอมจึงเป็นโมเลกุลของธาตุ O_2 แก๊สออกซิเจนมีเลข 5 อยู่ด้านหน้าจึงมี 5 โมเลกุล
10. อะตอมของธาตุ Na 1 อะตอม จับกับอะตอมของธาตุ O = 1 อะตอมและอะตอมของธาตุ NaOH อีก 1 อะตอม จึงเป็น 1 โมเลกุลของสารประกอบ

บรรณานุกรม

- ชัยวัฒน์ เจนวาณิชย์ (2525). สารานุกรมธาตุ สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์. วังบูรพา. กรุงเทพมหานคร.
 _____. (2527). เคมีแผนใหม่ 5 ม.6.สำนักพิมพ์กราฟิเคอาร์ท. สุรวงศ์. กรุงเทพมหานคร.
 ประมวล ศิริพันธ์แก้ว (2546). ฟิสิกส์ หลักสูตรพื้นฐานแห่งชาติระดับชั้นมัธยมศึกษา (GCSE)
 ประเทศ อังกฤษ .พิมพ์ครั้งที่ 4. บริษัท นานามิบุคส์พับลิเคชั่น จำกัด. บางนา. กรุงเทพมหานคร.
 ประภากิจ เกษมศรี ณ อุทยานแสงคณะ (2544). เคมีทั่วไป เล่ม 1. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ปทุมวัน. กรุงเทพมหานคร.
 ถัดดา มีสุข (2537). เคมีทั่วไป 1 ฉบับรวบรัด. โรงพิมพ์สหมิตรออฟเซต. กรุงเทพมหานคร.
 วิริยะ สิริสิงห์และคณะ (2541). 110 ธาตุ คุณสมบัติและการค้นพบ. พิมพ์ครั้งที่ 3. สำนักพิมพ์อักษรวัดนา.
 กรุงเทพมหานคร.
 สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2538). หนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ เล่ม 4 ว204.
 พิมพ์ครั้งที่ 5. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. บางกะปิ. กรุงเทพมหานคร.
 _____. (2544). หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน สารและสมบัติของสาร. พิมพ์ครั้งที่ 1.
 โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. วังทองหลาง. กรุงเทพมหานคร.

เว็บไซต์

- เทคโนโลยีราชมงคล, สถาบัน. (2549,ตุลาคม 20). โครงสร้างของอะตอม [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
http://www.rmutphysics.com/PHYSICS/oldfron/102/1/nuclear_6.htm
 ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์, สถาบัน. (2549,ตุลาคม 20). โครงสร้างของอะตอม [ออนไลน์]. เข้าถึงได้
 จาก: <http://www.school.net.th/library/snet3/atom>
 พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ, องค์การ. (2549, ตุลาคม 21). โครงสร้างของอะตอม [ออนไลน์]. เข้าถึงได้
 จาก: <http://www.nsm.or.th/>
 ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์, สถาบัน. (2549,ตุลาคม 23). โครงสร้างของอะตอม [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.thaigoodview.com/library>

นักเรียนลองทำแบบฝึกก่อนเรียนชุดที่ 7 เรื่อง โมเลกุลของสาร

จำนวน 10 ข้อ 60 ช่องเติม 60 คะแนน

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....ตอน.....

คำชี้แจง จากสัญลักษณ์ของสารที่กำหนดให้ 10 ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ตรงกับข้อที่กำหนดว่า สารใดต่อไปนี้เป็น ธาตุ โมเลกุลของธาตุ หรือ โมเลกุลของสารประกอบ หลังจากนั้นแจกแจงว่าถ้าเป็น โมเลกุลของธาตุ หรือโมเลกุลของสารประกอบ ประกอบด้วยกี่โมเลกุล มีอะไบบ้าง อย่างละกี่อะตอม ดัง ตัวอย่าง

สาร	ธาตุ	โมเลกุล ของธาตุ	โมเลกุลของ สารประกอบ	กัโมเลกุล	ธาตุที่ชนิด	อะไบบ้าง อย่างละกั อะตอม
3CaCO_3			✓	3	3	Ca = 3 C = 3 O = 9

สาร	ธาตุ	โมเลกุล ของธาตุ	โมเลกุลของ สารประกอบ	กัโมเลกุล	ธาตุที่ชนิด	อะไบบ้างอย่าง ละกัอะตอม
1. H_2O						
2. He						
3. $3\text{Li}_2\text{O}$						
4. H_2						
5. CuSO_4						
6. CCl_4						
7. Ca						
8. KMnO_4						
9. 5O_2						
10. NaOH						

นักเรียนเข้าใจมากขึ้นแค่ไหน และทำได้ถูกกี่ข้อคะ 60 ช่อง เติม 60 คะแนน ตรวจสอบ

คำตอบได้จากเฉลย ถ้าข้อใดผิดแก้ไขให้ถูกต้อง

ตรวจสอบคำตอบ ถูก.....ช่องเติม

ผิด.....ช่องเติม

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

ทำได้ถูกต้อง.....ช่องเติม

หารด้วย 6 เท่ากับ.....คะแนน

อย่าลืม !! บันทึก และสรุปผลคะแนนลงในแบบประเมินและสรุปผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง (รายบุคคล) ทุกครั้ง

เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียน เรื่อง โมเลกุลของสาร

สาร	ธาตุ	โมเลกุล ของธาตุ	โมเลกุลของ สารประกอบ	จำนวน โมเลกุล	จำนวน ธาตุ	สรุปจำนวนอะตอม ของธาตุ	
1. H ₂ O			✓	1	2	H = 2 O = 1	7 คะแนน
2. He	✓						1 คะแนน
3. 3Li ₂ O			✓	3	2	Li = 6 O = 3	7 คะแนน
4. H ₂		✓		1	1	H = 2	5 คะแนน
5. CuSO ₄			✓	1	3	Cu = 1 S = 1 O = 4	9 คะแนน
6. CCl ₄			✓	1	2	C = 1 Cl = 4	7 คะแนน
7. Ca	✓						1 คะแนน
8. KMnO ₄			✓	1	3	K = 1 Mn = 1 O = 4	9 คะแนน
9. 5O ₂		✓		5	1	O = 10	5 คะแนน
10. NaOH			✓	1	3	Na = 1 O = 1 H = 1	9 คะแนน

ถ้าได้ 55 คะแนนขึ้นไป นักเรียนเยี่ยมมาก

ถ้าได้ 49 – 54 คะแนน นักเรียนเก่งมาก

ถ้าได้ 40 – 48 คะแนน นักเรียนเก่ง

ถ้าได้ 36 – 47 คะแนน นักเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้

ถ้าได้ต่ำกว่า 35 คะแนน นักเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์

ถ้าทำไม่ได้ก็ไม่ต้องตกใจ ลองตั้งใจศึกษาบทเรียนเรื่องนี้ดูก่อน แล้วจะรู้ว่าไม่ยาก